

شهروندمداری یا شایسته‌سالاری؟

بازگشت ظریف را به فال نیک می‌گیریم

محمد صدر، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در گفت‌وگو با خبرنگاران درباره بازگشت محمدجواد ظریف به دولت گفت: «واقعیت این است که آقای ظریف نقش بسیار مؤثری در برگزاری انتخابات ریاست جمهوری داشت، مخلصانه و با تمام وجود وارد صحنه شد و هر کاری که از دستش بر می‌آمد، انجام داد. آقای دکتر ظریف یکی از دیپلمات‌های باسابقه و متخصص و صاحب‌نظر در سیاست خارجی و روابط بین‌الملل است. او قطعاً می‌تواند کمک بسیار خوبی برای سیاست خارجی دولت آقای پزشکیان باشد. من این اقدام را به فال نیک می‌گیرم.» او با اشاره به تاثیر بازگشت ظریف به دولت در افکار عمومی و ناراحتی‌هایی که پس از استعفای او ایجاد شده بود، تاکید کرد: «این یک کار مثبت و یک قدردانی از زحمات بسیار صادقانه و مؤثر آقای ظریف در ایام انتخابات بود. کلاً سیاست آقای پزشکیان این است که از متخصصان و کارشناسان استفاده کند و آقای ظریف یکی از بهترین کارشناسان سیاست خارجی و روابط بین‌الملل در ایران است. خوشبختانه این اقدام انجام شد و از دکتر پزشکیان تشکر می‌کنم که این تاثیر را در دولت حفظ کرد.» صدر درباره راینی‌های پزشکیان در سکوت و آرامش برای بازگشت ظریف گفت: «این یک اقدام کارشناسانه، عاقلانه، جوانمردانه و مفید برای جمهوری اسلامی بود.» او درباره احتمال فعال شدن تدریجاً ظریف به دولت و ظریف گفت: «این موضوع خیلی مهم نیست. خوشبختانه با توجه به سیاستی که آقای پزشکیان در دولت وفاق ملی در پیش گرفتند، تدریجاً هر گونه اقدامات تندی بخواهند انجام بدهند، مؤثر واقع نمی‌شود، همان گونه در مجلس نشدند. آقای پزشکیان سیاست‌های خوبی برای پیشبرد جمهوری اسلامی ایران اتخاذ کرده است.»

می‌خواهند موزه عبرت بنا کنند

علی جعفری، معاون ستاد سعید جلیلی با انتشار یادداشتی نکته‌هایی را درباره حواشی پس از انتخابات بیان کرد. در بخشی از این یادداشت آمده است: «ظاهراً منتشر شده است: «ظاهراً عزم کرده‌اند یک موزه عبرت سیاسی در تهران بنا کنند و نوپایگان سیاسی را به آنجا ببرند و در همان ابتدای کار عواقب نافرمانی از اراده‌ی سیاسی سیستمی را نشان‌شان بدهند.» او در ادامه نوشت: «مثلاً بگویند این جلیلی است که از اراده ما در انتخابات ریاست جمهوری تبعیت نکرد، بین چگونه با منافقین یکی شد و تماش کردیم. این رانفی‌پور است، در انتخابات مجلس اراده ما که از آستین‌شان بیرون آمده بود را ناکار کرد، بین چه پرونده‌هایی برایش باز شد و مؤسسه‌اش فرقه نام گرفت. این یکی ثابتی است، در مجلس خوب دو دو و چهار چهار نکرد، بین چگونه دور بعدرصلاحیت شد. این میرباقری است، نه‌تنها در انتخابات از ما حمایت نکرد، بلکه نگاه تمدنی داشت و در اقتصاد و سیاست متفاوت می‌اندیشید، بین چگونه در رسانه‌ی لجن‌مال شد. این یکی از اراده‌ی رسانه‌ای ما تبعیت نکرد، آن یکی خیلی حرف گوش کن نبود، آن بالایی از عدالت می‌گفت، این پایینی زیادی اهل مبارزه با فساد بود و الی آخر.» در بخش پایانی این یادداشت آمده: «خلاصه می‌خواهند هر کسی را که از اراده‌ی بالادستی‌ها در حوزه‌ی تبعیت نکرده را میاه عبرت کنند، تا بقیه ماست‌ها را کیسه کنند. البته این اولین بار نیست که چنین قصدی کرده‌اند، اما صاحب این کشور و انقلاب بعد از حضرت حجت روحی‌فداه، مولا و مقتدایمان حضرت آقا همانگونه که تاکنون مانع حذف سیستمی و اتوبوسی نیروهای انقلابی شده‌اند این بار نیز اجازه نخواهند داد این خواب آشفته تعبیر شود. ضمن اینکه ایشان نه‌تنها اجازه نخواهند داد، بلکه توصیه به حفظ و تقویت بنیه‌ی بنده ۱۴ میلیونی جوان و پرشور و نشاط برای گره‌گشایی از مشکلات انقلاب نیز داشته‌اند.»

گروه سیاست: درباره انتصاب عبدالکریم حسین‌زاده به معاونت ریاست جمهوری، خبرنگار هم‌میهن در نظرخواهی این شماره به سراغ سه چهره سیاسی رفت. حسین نورانی‌نژاد (فعال سیاسی اصلاح طلب و قائم مقام حزب اتحاد ملت)، امیررضا واعظ آشتیانی (فعال سیاسی اصول‌گرا و عضو شورای مرکزی جمعیت یاران انقلاب اسلامی) و نعمت‌الله منوچهری (عضو فراکسیون اهل سنت مجلس نهم)، سه چهره‌ای بودند که به سوالات مطرح شده در این نظرخواهی پاسخ دادند.

اگرچه وزیری از میان اهل سنت انتخاب نشد اما عبدالکریم حسین‌زاده به‌عنوان معاون امور توسعه روستایی و مناطق محروم منصوب شد. با توجه به اینکه انتصاب در چنین سطحی (معاون رئیس‌جمهوری) تاکنون صورت نگرفته بود، تحلیل‌تان از آن چیست؟ و پیام آن را به جامعه چه می‌دانید؟

پزشکیان تبریک می‌گویم و امیدوارم سکوی پرتابی برای دیگر نخبگان اهل سنت و جامعه کردهای کشور باشد.

امیررضا واعظ‌آشتیانی: مهم کارآمدی افراد است. مسئولیت و پست داشتن سهمیه نیست که کسی بخواهد سهم بگیرد، مهم این است که چه کسی بتواند یک کاری را با توجه به شرایط و ضوابط و مقررات کشور و همچنین تعهدش به کار و نظام انجام دهد. در آن مقطع آقای ظریف خوب موضوع را طرح نکرد و نشان داد هنوز در بیان یکسری مسائل مشکل دارد. به اعتقاد من نوع بیان و برخورد ایشان طبیعی بود که زیاد خوش‌ایند نبود و بر همین اساس نظرم این است که انتقاداتی که به آقای ظریف شده بود، درست بود؛ البته ممکن است برخی نظری بر خلاف من داشته باشند. الان که فردی از اهل سنت انتخاب شده است، باید دید آیا می‌تواند در آن پست کارایی داشته باشد یا خیر. اگر در این حوزه کارآمد باشد که مشکلی نیست ولی اینکه بخواهیم براساس چیزی که آقای ظریف گفته بود، امتیازبندی کنیم درست نیست و من همان موقع هم نقد داشتم و همچنان دارم. این موضوع که از اقوام مختلف در مسئولیت‌های مختلف استفاده شود، جزء شعارهای رئیس‌جمهور بود ولی باید این را در نظر داشت که مادر کشور اقوام مختلفی داریم و ایشان در این موضوع چگونه می‌خواهد حرکت کند؛ یکی از اتفاقاتی که رئیس‌جمهور باید نسبت به آن توجه لازم را داشته باشد. من اعتقاد این است که در دولت شهید رئیسی این موضوع رعایت شد، دوزیر و برخی استاندارها از اقوام دیگر بودند قبلاً این اتفاق افتاده است. آقای پزشکیان باید برای آینده پیش‌بینی درست و منطقی داشته باشد که مشکل ایجاد نشود و در حقیقت حواشی اش کمتر شود.

کاهش نابرابری را به شهروندانی بدهد که سال‌ها طعم تلخ و آزاردهنده تبعیض را چشیده بودند. انشالله که این اقدامی نمادین باقی نماند و در عمل منشأ تحول و کاهش نابرابری شود.

نعمت‌الله منوچهری: ابتدا این انتخاب را به آقای پزشکیان تبریک می‌گویم. قطعاً دکتر پزشکیان تغییرات گسترده‌ای را در جهت خواسته‌های بحق مردم، همانظوری که در دوران تبلیغات انتخاباتی هم قول دادند، مبنی بر اینکه حتماً عدالت را برقرار خواهند کرد، به مشکلات مردم رسیدگی خواهند کرد و به گونه‌ای عمل خواهند کرد که به حق آزادی مردم احترام گذاشته شود، به وعده‌های خود عمل خواهند کرد. یکی از مواردی هم که آقای دکتر پزشکیان در زمان تبلیغات انتخابات ریاست جمهوری به آن اشاره کردند این بود که شایسته‌سالاری را برقرار می‌کنند و از ادیان و مذاهب سخن گفتند و وعده دادند حق این اقشار را نیز ادا خواهند کرد. فکر می‌کنم بهترین انتخابی که دکتر پزشکیان می‌توانست داشته باشد، همین انتخاب آقای حسین‌زاده بود. با آقای حسین‌زاده در دوره نهم مجلس همکار بودم و به توانمندی‌های ایشان یقین دارم و شایسته‌ترین فرد اهل سنت و قومیت‌گرد از سوی آقای پزشکیان انتخاب شدند. این انتخاب بازتاب فوق‌العاده مثبتی در بین مردم اهل سنت و کردها داشته و برای اولین بار است که بعد از چهل و اندی سال یک کرد و اهل سنت در رده مقامات بالای کشور قرار می‌گیرد و این تغییر مثبت و امیدبخشی است و امیدوارم پایه‌ای باشد برای بقیه اموراتی که آقای دکتر پزشکیان مسئولیت دارند و ایشان بتوانند از نیروهای شایسته و نخبه‌مناطق اهل سنت به‌نحو احسن استفاده کنند. بازتاب این انتخاب بسیار گسترده بوده و ما از آن استقبال می‌کنیم و شگفتی این تابو را به آقای دکتر

حسین نورانی‌نژاد: حسین نورانی‌نژاد: حساسیت افکار عمومی به مسئله بکارگیری اقلیت‌های دینی و مذهبی، حساسیتی بحق و دارای مبناست. اگر چه آمار دقیقی از تعداد اهل سنت و دیگر اقلیت‌های مذهبی در ایران نیست، اما می‌دانیم که اندک نیستند و عدم حضور آنها در دولت‌های پس از انقلاب، واقعیتی گویا از تبعیض درباره آنها بود. این مسئله در جریان نوع مشارکت اهل سنت در چند انتخابات اخیر که گاهی ناامید از اصلاح‌طلبان به عنوان مؤلف سنتی آنها به سمت اصولگرایان کشیده شدند و سپس با سر خوردگی بیشتر نسبت به اصل انتخابات ناامید شدند و متعاقب آن، درگیری‌های خونین و پرهزینه یکی دو سال گذشته در برخی مناطق سنی‌نشین و... این مسئله را حساس‌تر کرد تا نوبت به حضور انتخاباتی آقای پزشکیان با گفتمان عدالت و حمایت از حقوق اقلیت‌ها و بی‌صدایان رسید. این اتفاق یک بار دیگر امید را به بخشی از این هموطنان مبارز بازگرداند و آقای پزشکیان قول به‌کارگیری آنها را داده؛ قولی که با توجه به سوابق پیشین، نگران عدم تحققش بودیم. اما خدا را شکر این سد شکست و اتفاقی بسیار مهم رخ داد. انتخاب یک اهل سنت از جهات مختلف بسیار حائز اهمیت است. بر خلاف انتصاب وزیر زن، این برای اولین بار پس از انقلاب است که یک اهل سنت به دولت راه می‌یابد. یعنی سدی سخت‌تر و عمیق‌تر، حتی نسبت به تبعیض و شکاف جنسیتی، دل‌پیش هم روشن است. ماهیت مذهبی نظام جمهوری اسلامی و رسمیت تشیع اثنی‌عشری در آن، دیگر باورمندان به ادیان و عقاید دیگر را به‌عنوان شهروندانی در جهه‌ی متصور می‌کند؛ مسئله‌ای که طبعاً روی انسجام و امنیت ملی و حتی سبب این شهروندان از توسعه‌ی تاثیرگذار می‌شود. باید جایی این سد مهم می‌شکست تا پیام امکان‌پذیری

برمی‌گردد که از منصوب خودشان در معاونت توسعه روستایی حمایت و صیانت ویژه کنند و دیگر دستگاه‌ها را موظف به همکاری حداکثری از وی کنند تا او بتواند موفق باشد.

نعمت‌الله منوچهری: قطعاً این انتخاب در جهت هماهنگی و انسجام ملی تاثیرات بسزایی خواهد داشت و مطمئن هستم که این گام بزرگی در جهت ایجاد وحدت ملی در سطح جامعه خواهد بود. قطعاً نیروهای نخبه بسیاری در اهل سنت و قومیت‌های دیگر اقوام هستند که امیدوارم آقای دکتر پزشکیان این راهی که آغاز کردند را ادامه دهند و از دیگر ظرفیت‌های دیگر اقوام و مذاهب نیز استفاده کنند و ما با تمام وجود هم از ایشان و هم از انتخاب ایشان حمایت می‌کنیم.

حسین نورانی‌نژاد: به‌نظم به دو عامل بستگی دارد. اول، عملکرد شخص آقای حسین‌زاده؛ ایشان باید متوجه اهمیت تاریخی مسئولیت خود باشد. با همان رویکرد دولت، یعنی وفاق و اعتمادسازی با حاکمیت، منشأ خیر ملموس برای مردم مناطق تحت تبعیض و اقلیت‌های دینی شود. در این باره ضرورت دارد که از میان اهل سنت شریک و دیگر نقاط کشور هم افراد مؤثری را به کار گیرد و در گام‌هایی حساب‌شده و تدریجی، حضور اهل سنت و دیگر اقلیت‌ها را در مناصب بالای حکومتی عادی کند و از این طریق، سهم مناطق محروم این عزیزان را از سفره بودجه و توسعه، بیشتر کند. عامل دوم هم به حمایت دولت و شخص آقای دکتر پزشکیان و همچنین جناب آقای دکتر عارف، معاون اول محترم دولت

به نظر شما آثار این انتصاب چه خواهد بود؟ این انتصاب چقدر راهگشا برای فعالیت بیشتر اقلیت‌ها محسوب می‌شود؟ آینده این گشایش را چگونه می‌بینید؟

امیررضا واعظ‌آشتیانی: به سوال اول برمی‌گردم، کارآمدی اولویت بیشتری دارد. بنده یک روزی در جایی مسئول بودم، فردی از قومیت‌ها بود که در مقایسه با بقیه کارآمدی بیشتری داشت و من او را منصوب کردم. مهم این است که ببینیم فرد مورد نظر چقدر کارایی دارد. اینکه ما بپاییم خط‌کش بگذاریم مشکلی را حل نخواهد کرد. مهم این است که ما در همه جریان‌های سیاسی و قومیت‌ها استفاده درست و بهینه کنیم و خیلی اثرگذاری بهتر خواهد شد. اینکه بخواهیم پست بزرگ بدهیم به فردی که اقلیت است چه اتفاقی خواهد افتاد؟ مثلاً می‌خواهیم بگویم ما منصوب کرده‌ایم قصد داریم کار پویولیستی کنیم؟ می‌خواهیم کار ارزشی کنیم؟ دنبال کدام هستیم؟

امیررضا واعظ‌آشتیانی: استفاده بهینه از افراد در حوزه‌های مختلف می‌تواند به ایران کمک کند و این درست نیست که بگوییم با پست و مقام می‌توان

مذاهب نیز استفاده کنند و ما با تمام وجود هم از ایشان و هم از انتخاب ایشان حمایت می‌کنیم.

برمی‌گردد که از منصوب خودشان در معاونت توسعه روستایی حمایت و صیانت ویژه کنند و دیگر دستگاه‌ها را موظف به همکاری حداکثری از وی کنند تا او بتواند موفق باشد.

نعمت‌الله منوچهری: قطعاً این انتخاب در جهت هماهنگی و انسجام ملی تاثیرات بسزایی خواهد داشت و مطمئن هستم که این گام بزرگی در جهت ایجاد وحدت ملی در سطح جامعه خواهد بود. قطعاً نیروهای نخبه بسیاری در اهل سنت و قومیت‌های دیگر اقوام هستند که امیدوارم آقای دکتر پزشکیان این راهی که آغاز کردند را ادامه دهند و از دیگر ظرفیت‌های دیگر اقوام و مذاهب نیز استفاده کنند و ما با تمام وجود هم از ایشان و هم از انتخاب ایشان حمایت می‌کنیم.

چقدر این انتصاب را تاثیرگذار بر افزایش رضایتمندی مردم و وفاق ملی می‌دانید؟ آیا چنین تصمیمی را می‌توان در راستای بهبود وضعیت حقوق شهروندی تلقی کرد؟

است و باعث می‌شود نخبگان و اساتید ما امیدوار شوند و بدانند که شایسته‌سالاری در این دوره که آقای دکتر پزشکیان رئیس‌جمهور شدند به معنای واقعی مَلَک عمل قرار گرفته است و نخبگان ما باید تلاش بیشتری کنند تا به سطوح بالاتر برسند و از ظرفیت‌های آنها به درستی برای کشور ایران استفاده شود. این اتفاق از نظر من بازتاب مثبتی در بین سایر اقشار جامعه دارد. چرا که ما همه از یک ملت هستیم و قومیت و مذهب عاملی نمی‌شود که منجر به تفرقه شود بلکه عاملی در جهت انسجام ملی است. تا جایی که از نمایندگان مجلس شناخت دارم، قطعاً از این انتخاب استقبال می‌کنند و باز هم تاکید می‌کنم که گام بسیار مثبت و مؤثری از سوی رئیس‌جمهور برداشته شده است. فقط خواهش می‌کنم که نمایندگان و در مجموع قوای سه‌گانه همکاری لازم را با آقای دکتر پزشکیان داشته باشند که بتوانند مشکلات اصلی مملکت را نیز همین‌گونه حل کنند؛ مشکلاتی که الان در زمینه معیشت و اقتصاد داریم، مشکلات مربوط به حقوق شهروندان و آزادی‌های فردی مردم و به‌خواسته همه مردم ایران توجه شود تا کشور از بن‌بستی که به آن رسیده بודیم خارج شود و شاهد سر بلندی ایرانی آباد و آزاد با حضور تمام اقوام و مذاهب کشورمان باشیم.

امیررضا واعظ‌آشتیانی: من به این اعتقاد ندارم که انتصاب مشکلی را حل می‌کند و یک انتصاب می‌تواند وفاق بیاورد. استفاده بهینه از افراد در حوزه‌های مختلف می‌تواند

حسین نورانی‌نژاد: واقعیت این است که ضمن پذیرش سطحی از تبعیض قومی در کشور، به‌خصوص در مناطق مرزی، اما اصل تبعیض‌ها و شاید نگرانی‌ها مربوط به مسائل عقیدتی و دینی است. یعنی بیش از آنکه مسئله مربوط به کرد و بلوچ و عرب بودن شهروندان و مناطق زیست آنها بازرگردد، به مسائل دینی و عقیدتی مربوط بوده است. ما پیش از این معاون اول رئیس‌جمهوری داشتیم که کرد بود (محمد رضا حمیدی). از بین اعراب در بالاترین مقامات امنیتی کشور داشته‌ایم. اما اهل سنت و یا لرمنی و یهودی و زرتشتی تهرانی در مقامات بالای کشوری نداشته‌ایم. چون ایران و نظام جمهوری اسلامی، مسئله‌ای متعلق به یک قوم یا فارس‌زبان‌ها نیست. اما اینکه معتقدان به مذهب رسمی کشور آن هم با روایت و گرایشی خاص دارای حقوقی ویژه‌اند، مسئله‌ای است که گاه علنی و رسمی و قانونی شده‌اند و گاه جزو رویه‌ها هستند. انتخاب یک اهل سنت به‌عنوان معاون رئیس‌جمهور، اقدامی مبارک و برخلاف این رویه غالب است که می‌تواند تا حدی نودببخش کاهش این نابرابری‌ها باشد.

نعمت‌الله منوچهری: از هر نظر این انتخاب در راستای احقاق حقوق شهروندی است و این انتخاب دلگرمی بسیار خوبی در بین مردم اهل سنت و دیگر اقوام ایجاد می‌کند و ایجاد کرده

